

F. t. beslutn. vedr. EU's udsætningsdirektiv

Bemærkninger til forslaget

Efter Enhedslistens opfattelse bør Danmark arbejde for et permanent moratorium for godkendelse af udsætning af genetisk modificerede organismer (GMO'ere) i miljøet.

Set i lyset af denne målsætning er der behov for et langt mere restriktivt forhandlingsmandat til den danske regering i sagen om forslag til ændring af direktiv 90/220/EØF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer. Regeringens forhandlingsmandat åbner mulighed for, at det ændrede direktiv medfører hurtig godkendelse af stribevis af GMO'ere, hvilket naturligvis strider mod ideen om et moratorium.

Endvidere har situationen ændret sig, siden Folketinget den 19. maj 1999 behandlede redegørelse nr. UF 2 om ændring af direktiv 90/220/EØF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer. (Folketingstidende 1998-99, forhandlingerne s. 6683 og 6760). Komitéprocedurerne er således ændret substantielt, hvilket beskrives nedenfor.

Skal det have en effekt, at Danmark sammen med 4 andre lande støtter et moratorium for godkendelser af genmodificerede afgrøder, indtil et nyt forbedret udsætningsdirektiv er vedtaget, må det nye direktiv være afgørende forbedret på de kritiserede punkter.

Ændrede komitéprocedurer

Den nuværende komitéprocedure IIIa er blevet kritiseret, fordi den gør det muligt for Kommissionen at få en markedsføringstilladelse godkendt med et enkelt lands stemmer. Direktivforslaget indeholder en ændret komitéprocedure; alligevel vil det stadig være muligt for et mindretal at vedtage en markedsføringstilladelse. Det er igennem hele debatten blevet hævdet, at udsætningsdirektivet kommer til at indeholde en komitéprocedure IIIb, hvor et almindeligt flertal kan blokere for en markedsføringstilladelse. Denne komitéprocedure er imidlertid blevet ændret. Tidligere betød proceduren, at et simpelt flertal kunne forhindre vedtagelsen af en markedsføringstilladelse. Det er ændret til, at der kræves et kvalificeret flertal for at forhindre en tilladelse. Det er med de gældende stem-

mefordelinger ensbetydende med, at 3 store lande kan trumfe en vedtagelse igennem, fordi det kræver 26 stemmer ud af 87 i Ministerrådet at forhindre et kvalificeret flertal.

Det betyder, at et land ikke længere kan bestemme over de resterende 14 lande, men 3 lande kan bestemme over de 12 andre lande. Dermed er det fremsatte ændringsforslag til udsætningsdirektivet ikke blevet ændret afgørende på dette væsentlige punkt, idet proceduren stadig er udemokratisk.

Regeringen har forsøgt at få forhindret, at komitéprocedure IIIb blev forringet, men har kun opnået at få en udtalelse fra Kommissionen om, at man vil forsøge at undgå en sådan situation, hvor et flertal tromles ned. Hvis man ikke vil bruge proceduren, hvorfor så overhovedet indføre den?

Konsekvenser for udsætningsdirektivet

Den forenkledede godkendelsesprocedure for genmodificerede afgrøder, som »svarer til« godkendte afgrøder, er uhensigtsmæssig. Det er et faktum, at afgrøder med samme egenskaber indspejset udmærket kan opføre sig forskelligt, når de indspejsede gener enten ikke er identiske, eller når de er indspejset på forskellige steder i genomet. Den reducerede godkendelsesprocedure vil sætte turbo på godkendelserne med tilsvarende forringelse af de videnskabelige undersøgelser.

Der er i direktivforslaget åbnet for, at betydelige dele af direktivet kan flyttes til anden lovgivning. Gamle direktiver kan stadig benytte komitéprocedure IIIa, hvor et land kan godkende på vegne af de øvrige. Det betyder, at det f.eks. vil være muligt at overflytte markedsføringsdelen af udsætningsdirektivet til produktloven, der netop benytter komitéprocedure IIIa. Forbedringer i udsætningsdirektivet risikerer derfor på sigt ikke at få betydning for de vigtige områder, dermed bliver vedtagelsen af ændringerne til udsætningsdirektivet til en skueproces.

Alt i alt vil vedtagelsen af ændringsdirektivet føre til, at det mest sandsynlige scenarie er, at man vil se, at antallet af de givne markedsføringstilladelser i løbet